

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

UITKOMST KWALITEITSONDERZOEK NIET BEKOSTIGD VOORTGEZET ONDERWIJS

AVENTURIJN VO

TE LOENEN

School:	Aventurijn VO
Plaats:	Loenen
BRIN-nummer:	29NE
Datum uitvoering onderzoek:	21 maart 2023
Datum vaststelling rapport:	20 juli 2023

INHOUD

1	INLEIDING	4
2	ALGEMEEN BEELD EN SAMENVATTEND OORDEEL.....	6
3	BEVINDINGEN EN OORDELEN	7
4.	ZIENWIJZE.....	21
	BIJLAGE 1: OVERZICHT RESULTATEN KWALITEITSONDERZOEK AVENTURIJN VO TE LOENEN.	18

1 Inleiding

De inspectie heeft op 21 maart 2023 Aventurijn VO te Loenen bezocht en een onderzoek verricht naar de kwaliteit van het onderwijs. Aventurijn VO is een B3-school: een particuliere school die de status heeft van 'school in de zin van artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3 van de Leerplichtwet 1969'. De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs door onderzoek te doen naar de aspecten van kwaliteit die zijn vastgelegd in de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT).

Niet al deze aspecten zijn van toepassing op een B3 school. In het onderzoekskader niet bekostigd voortgezet onderwijs 2022 is daarom uitgewerkt om welke aspecten dit bij een B3-school gaat.

De onderzoekscriteria sluiten nauw aan bij de kwaliteitsaspecten uit de Wet op het onderwijstoezicht (WOT), maar zijn tegelijkertijd zo geformuleerd dat ze niet ingrijpen in de vrijheid van de B3-scholen om zelf de wijze van de organisatie en inrichting van het onderwijs te bepalen.

Daarnaast geeft het oordeel op de onderzoekscriteria duidelijkheid of de school met de wijze waarop zij haar onderwijs inricht nog steeds voldoet aan de criteria die de Leerplichtwet 1969 stelt aan een B3-school waar onderwijs wordt gegeven aan leerlingen in de leeftijdsgroep van het voortgezet onderwijs. De beoordeling van de kwaliteitsaspecten vindt daarom plaats met behulp van de onderzoekscriteria. Deze zijn gebaseerd op de eisen die volgens de WOT en Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) van toepassing zijn; alsmede op de eisen van 'overeenkomstige inrichting' die volgens de Leerplichtwet 1969 op B3-scholen van toepassing zijn.

Het verschil tussen nalevingstoezicht en stimulerend toezicht treedt aan het licht als de inspectie heeft vastgesteld dat een B3-school niet voldoet aan de norm. Als dat een norm is die niet samenvalt met een specifiek wettelijk voorschrift dan is er uitsluitend sprake van stimulerend toezicht; is dat echter een norm die wel samenvalt met een wettelijk voorschrift dan is er sprake van nalevingstoezicht.

Onderzoekscriteria

De onderzoekscriteria die wij daarbij hanteren zijn als volgt geformuleerd:

1. Het aanbod bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving;
2. De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich voor te bereiden op passend vervolgonderwijs;
3. Het schoolklimaat leidt tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is;
4. Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen;
5. De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen;
6. Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen passende extra ondersteuning en begeleiding;
7. De ontwikkelresultaten van de leerlingen liggen ten minste op het niveau dat mag worden verwacht;
8. De school zorgt voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.

Bij de onderzoekscriteria die behoren bij de kwaliteitsaspecten 1, 3, 4, 6 en 8 zijn meerdere subcriteria geformuleerd. Alleen de subcriteria die onderdeel uitmaken van een wettelijke norm worden meegenomen in het oordeel op de onderzoekscriteria.

Wij gaan tevens na of de school voldoet aan een aantal overige aspecten van naleving (onderzoekscriterium 9 in het Onderzoekskader NBO VO 2022):

- De school zorgt voor bevoegde leraren die in het bezit zijn van een VOG;
- De school is een dagschool;
- Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven;
- De school heeft een schoolplan waarin het beleid ten aanzien van burgerschapsonderwijs is opgenomen;
- De school heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die aan de eisen voldoet;
- De school meldt de in- en uitschrijving en verwijdering van leerlingen en ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per vier weken aan de gemeente.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- analyse van documenten en gegevens over Aventurijn VO die bij de inspectie aanwezig zijn;
- schoolbezoek, waarbij:
 - schooldocumenten zijn bestudeerd;
 - onderwijsactiviteiten zijn bijgewoond;
 - gesprekken met het bevoegd gezag, de directie, leraren en leerlingen zijn gevoerd.

Opzet van de rapportage

Hoofdstuk 2 beschrijft een algemeen beeld van de school, de context en relevante ontwikkelingen. We besluiten het algemeen beeld met een samenvattend oordeel en tevens het oordeel of de school voldoet aan de criteria voor een school zoals bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3, van de Leerplichtwet 1969. Hoofdstuk 3 bevat onze oordelen ten aanzien van de onderzoekscriteria en de overige aspecten van naleving, en de onderbouwing daarvan. Bijlage 1 brengt de uitkomsten van het onderzoek dat de inspectie op 23 maart 2023 op Aventurijn VO heeft uitgevoerd inzichtelijk in beeld.

Dit rapport verantwoordt de bevindingen en oordelen op onderzoekscriteria voor voortgezet onderwijs. Voor het primair onderwijs is een afzonderlijk rapport opgesteld.

2 Algemeen beeld en samenvattend oordeel

Dit hoofdstuk beschrijft de uitgangssituatie van de school. Het gaat in op de praktijk en de context van de school en eventuele relevante ontwikkelingen. Aan het eind van dit hoofdstuk geven we ons samenvattend oordeel over zowel de kwaliteitsaspecten als over de overige aspecten van naleving.

Algemeen beeld

Het laatste inspectiebezoek is ruim twee jaar geleden. De school had toen net een nieuw, duurzaam gebouw betrokken dat tijdens de periode van de Coronapandemie in de plaats was gekomen van het oorspronkelijke gebouw. Inmiddels is ook de buitenruimte rond de school weer (vrijwel) volledig ingericht, met onder andere een afzonderlijk plein voor de jongste leerlingen, een vuurplaats en een moestuin.

Aventurijn (PO en VO) biedt zogenoemd Doorlopend Onderwijs, waarbij een vloeiende overgang tussen primair en voortgezet onderwijs kan plaatsvinden. De leerlingen van de leeftijd van het voortgezet onderwijs hebben als groep 'De Quest' de hele bovenverdieping van de school tot hun beschikking, waarvan de inrichting en aankleding passend is voor de tienerleeftijd. De school kent nog twee groepen, De Verwondering voor de jongsten tot 7 jaar en De Ontdekkers voor leerlingen tot rond de 12 jaar, met beiden hun eigen lesruimte. Het schoolgebouw kent daarnaast kleinere ruimtes, waar leerlingen afzonderlijk of in kleine groepjes les kunnen krijgen (onder andere in rekenen en wiskunde).

Gedurende de Coronaperiode liep het leerlingenaantal fors terug, maar tijdens het huidige inspectiebezoek is de school weer volledig bezet en is er zelfs een wachtlijst. Op de dag van het inspectiebezoek bezoeken 11 leerplichtige leerlingen de school.

Tot juli 2020 werkten de begeleiders in een maatschapsvorm, deze constructie is in september 2020 losgelaten; de begeleiders en schoolleider werken momenteel op ZZP basis voor de Stichting Aventurijn.

Samenvattend oordeel

De Inspectie van het Onderwijs is van oordeel dat de kwaliteit van het onderwijs, inclusief de wijze waarop het onderwijs is ingericht, op Aventurijn VO tegemoet komt aan de criteria die gelden voor een school zoals bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3, van de Leerplichtwet 1969 in samenhang met artikel 1a1, lid 1, onder a, van de Leerplichtwet 1969.

3 Bevindingen en oordelen

In dit hoofdstuk geven we onze bevindingen over de onderzoekscriteria die gelden voor het primair onderwijs. Op basis hiervan komen we tot een oordeel en onderbouwing ervan.

Kwaliteitsaspecten en onderzoekscriteria

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 1 - Het aanbod bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving.

De vaststelling of het leerstofaanbod leerlingen voorbereidt op voortgezet vervolgonderwijs en de samenleving vindt plaats aan de hand van vijf subcriteria:

- 1.1 Het aanbod in de eerste twee leerjaren is dekkend voor de kerndoelen van de onderbouw*;
- 1.2 Het aanbod in de eerste twee leerjaren is eveneens gericht op het verwerven van kennis, inzicht en vaardigheden van één of meer andere vreemde talen dan Engelse taal, en de keuze van die talen is afgestemd op het niveau van het vervolgonderwijs aansluitend aan de kerndoelen dat van de leerling mag worden verwacht*;
- 1.3 Het aanbod stelt na de kerndoelen leerlingen in staat hun onderwijsloopbaan voort te zetten op een niveau dat van de leerling verwacht mag worden*;
- 1.4 De school neemt de referentieniveaus voor Nederlandse taal en rekenen als uitgangspunt;
- 1.5 Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte, samenhangende en herkenbare wijze, richt zich onder andere op het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden en het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties en het bijbrengen van kennis over en respect voor verschillen in godsdienst, levensovertuiging, politiek gezindheid, afkomst, geslacht, handicap, of seksuele gerichtheid alsmede de waarde dat gelijke gevallen gelijk behandeld worden*.

Toelichting

Bij de beoordeling van de subcriteria bij het onderzoekscriterium over het leerstofaanbod wordt het volgende opgemerkt.

Uit de Wet op het voortgezet onderwijs volgt dat de leerplichtigen langs de kerndoelen van de onderbouw moeten worden geleid en hun vorderingen inzichtelijk moeten zijn. De school dient de referentieniveaus als uitgangspunt voor het onderwijs te nemen. Het volgen van de ontwikkeling van de leerlingen zal kenbaar en controleerbaar moeten zijn, bijvoorbeeld om vast te stellen dat zij het vervolgonderwijs aansluitend op de kerndoelen kunnen volgen. Ook moet het onderwijs gericht zijn op het bevorderen van actief burgerschap en sociale cohesie, waarbij sprake is van een doelgerichte, samenhangende en herkenbare aanpak.

Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.

Alle subcriteria zijn positief beoordeeld.

Subcriterium 1.1, 1.2, 1.3 en 1.4

Bevindingen

Uit de door Aventurijn VO gegeven informatie en op grond van onze waarnemingen hebben we een overzicht verkregen van leerbronnen die betrekking hebben op de

kerndoelen voor de onderbouw. Daarbij stellen we vast dat de school de referentieniveaus voor Nederlandse taal en rekenen-wiskunde als uitgangspunt voor het onderwijs neemt. Verder is gewaarborgd dat het leerstofaanbod in de eerste twee leerjaren eveneens gericht is op het verwerven van kennis, inzicht en vaardigheden van een of meer andere vreemde talen dan Engelse taal, te weten Franse taal. Uit het aanbod blijkt dat aansluitend aan de kerndoelen de leerlingen in staat worden gesteld hun onderwijsloopbaan voort te zetten in het vervolgonderwijs op een niveau dat van de leerling verwacht mag worden.

Conclusie

We beoordelen subcriterium 1.1, 1.2, 1.3 en 1,4 positief, omdat de school gelet op de bevindingen de leerlingen langs de kerndoelen van de onderbouw leidt en daarmee de referentieniveaus voor taal en rekenen-wiskunde kunnen worden bereikt. Ook hebben we vastgesteld dat naast Engels, een tweede moderne vreemde taal in de onderbouw wordt aangeboden voor leerlingen die een diploma op het niveau van het vwo, de havo en het vmbo-t aankunnen. Dit betreft het vak Franse taal. Het onderwijs wordt aangeboden op een niveau dat maakt dat de leerling vervolgonderwijs kan volgen op het niveau dat bij hem/haar past. Hiermee is voldaan aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 1a1, lid 1, onder b, van de Leerplichtwet 1969 in samenhang met artikelen 1.4 en 2.13 van de WVO 2020.

Subcriterium 1.5 - Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte, samenhangende en herkenbare wijze, richt zich onder andere op het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden en het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties en het bijbrengen van kennis over en respect voor verschillen in godsdienst, levensovertuiging, politiek gezindheid, afkomst, geslacht, handicap, of seksuele gerichtheid alsmede de waarde dat gelijke gevallen gelijk behandeld worden*.

Bevindingen

In de visie van Aventurijn VO past gelijkwaardigheid en het bijbrengen van respect voor de ander in al zijn of haar verschijningsvormen. De school besteedt gericht aandacht aan sociale en maatschappelijke competenties en bouwt bij leerlingen aan hun zelfvertrouwen.

De school hanteert daarbij diverse werkvormen en leerbronnen die betrekking hebben op het bevorderen van actief burgerschap en sociale cohesie en legt leermomenten in dit kader vast in een digitaal leerlingvolgsysteem. Bij afronding van deze rapportage heeft Aventurijn VO documenten aangeleverd, waaruit blijkt dat alle noodzakelijke elementen van burgerschapsonderwijs in voldoende mate en doelgericht, samenhangend en herkenbaar aan bod komen. Aventurijn VO kan daarbij aantonen dat het onderwijsaanbod voldoende dekkend is voor bij dit subcriterium genoemde belangrijke elementen van actief burgerschap en sociale cohesie, op het gebied van kennis, vaardigheden en houding.

Conclusie

De inspectie beoordeelt subcriterium 1.5 positief. De inrichting van het onderwijs op Aventurijn VO voldoet aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 1a1, lid 1, onder b, van de Leerplichtwet 1969 in samenhang met artikel 2.2 van de WVO 2020.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 2 – De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich voor te bereiden op passend vervolgonderwijs.

Toelichting

De wet gaat ervan uit dat het onderwijs zodanig wordt ingericht dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelproces kunnen doorlopen. Het wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen. Particuliere scholen zijn vrij in de wijze waarop zij dit organiseren. De inspectie gaat er echter van uit dat het onderwijs zodanig wordt ingericht dat zoveel mogelijk leerlingen in beginsel binnen een redelijke cursusduur (mede gelet op het niveau) een diploma of startkwalificatie kunnen behalen.

Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.

Bevindingen

Na de onderbouw bepalen leerlingen in overleg met de begeleiders hun route om toe te werken naar een vervolopleiding. Dit kunnen ze doen binnen een redelijke cursusduur.

Conclusie

De inrichting van het onderwijs op Aventurijn VO is er op gericht dat zoveel mogelijk leerlingen in beginsel binnen een redelijke cursusduur een diploma of startkwalificatie kunnen behalen.

Aan de eis dat de leerlingen voldoende tijd krijgen om zich voor te bereiden op passend vervolgonderwijs wordt daarmee voldaan. Daarmee is voldaan aan artikel 1a1 lid 1 onder b van de Leerplichtwet 1969 in samenhang met artikel 1.4 van de WVO 2020.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 3 - Het schoolklimaat leidt tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is.

De vaststelling of het schoolklimaat tot een leeromgeving leidt die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is, vindt plaats aan de hand van vijf subcriteria:

- 3.1 De school draagt zorg voor de fysieke, psychische en sociale veiligheid van de leerlingen*;
- 3.2 De leraren bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen;
- 3.3 De leraren bevorderen dat leerlingen op een respectvolle wijze met elkaar omgaan;
- 3.4 De leraren/de leerlingen handhaven de afgesproken gedragsregels;
- 3.5 De school draagt zorg voor een schoolcultuur die in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtstaat, en creëert daarmee een omgeving waarin leerlingen worden gestimuleerd actief te oefenen met de omgang met deze waarden en draagt voorts zorg voor een omgeving waarin leerlingen en personeel zich veilig en geaccepteerd weten, ongeacht de in artikel 2.2, eerste lid, onder c, WVO 2020 genoemde verschillen.*

Toelichting

De school is verplicht zorg te dragen voor de fysieke, psychische en sociale veiligheid van de leerlingen (artikel 3.40 WVO 2020). Daartoe monitort de school jaarlijks door middel van een objectief instrument (bijvoorbeeld een vragenlijst of een gestandaardiseerd gesprek) de veiligheidsbeleving en het welbevinden van leerlingen. Daarnaast hoort de school een veiligheidsbeleid te hebben, en moet er

iemand zijn aangewezen die als aanspreekpunt in het kader van pesten fungeert en het beleid op dat gebied coördineert.

Ook moet de school de leerlingen voorbereiden voor het leven in de maatschappij. Hiervoor creëert de school een oefenplaats die de leerlingen ondersteunt bij het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.

Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.

De vijf subcriteria zijn positief beoordeeld.

Subcriterium 3.1 - De school draagt zorg voor de fysieke, psychische en sociale veiligheid van de leerlingen*.

Bevindingen:

De school heeft een veiligheidsbeleid en tevens een persoon die is aangewezen als aanspreekpunt in het kader van pesten. Dit is de veiligheidscoördinator.

Bij de halfjaarlijkse wensgesprekken vraagt de school standaard naar de veiligheidsbeleving van leerlingen. Ook ouders worden hierop bevraagd tijdens de individuele rapportagegesprekken.

De school heeft naast de psychische en sociale veiligheid ook aandacht voor de fysieke veiligheid van leerlingen.

Conclusie

De inrichting en organisatie van het onderwijs op Aventurijn VO is er op gericht dat de leeromgeving veilig is. Daarmee voldoet Aventurijn VO aan het wettelijke voorschrift op grond van artikel 1a1 lid 1 onder b van de Leerplichtwet 1969 in samenhang met artikel 3.40 van de WVO 2020.

Subcriterium 3.2 - De leraren bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen.

Bevindingen:

Tijdens de lesobservaties hebben we gezien dat de leraren waar mogelijk het zelfvertrouwen van leerlingen op een positieve wijze stimuleren.

Conclusie:

We hebben geconstateerd dat leraren het zelfvertrouwen van de leerlingen bevorderen. Daarmee waarderen we subcriterium 3.2 als positief.

Subcriterium 3.3 - De leraren bevorderen dat leerlingen op een respectvolle wijze met elkaar omgaan.

Bevindingen:

Tijdens het schoolbezoek hebben we waargenomen dat er sprake is van een respectvolle omgang tussen de leraren/begeleiders en de leerlingen.

Daarbij zagen we dat de leraren waar mogelijk, en nodig, stimuleerden dat de leerlingen ook onderling respectvol met elkaar omgaan.

Conclusie

De school voldoet aan subcriterium 3.3. Op basis van de bevindingen stellen we vast dat het oordeel positief van toepassing is op subcriterium 3.3.

Subcriterium 3.4 - De leraren/leerlingen handhaven de afgesproken gedragsregels.

Bevindingen:

De school heeft gedragsregels opgesteld. In gevallen dat dat nodig is, bespreken de leraren en leerlingen of de, veelal samen gemaakte, afspraken nog passend zijn of dat bijstelling nodig is. Als leerlingen de gedragsregels overtreden grijpen leraren (of

andere leerlingen) in. In gevallen dat dat nodig is, bespreken de leraren en leerlingen of de, veelal samen gemaakte, afspraken nog passend zijn of dat bijstelling nodig is. Leerlingen kunnen in de start-of slotkring de gedragsregels bespreken als daar behoefte naar is.

Conclusie

De school voldoet aan subcriterium 3.4.

Subcriterium 3.5 - De school draagt zorg voor een schoolcultuur die in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat, en creëert daarmee een omgeving waarin leerlingen worden gestimuleerd actief te oefenen met de omgang met deze waarden en draagt voorts zorg voor een omgeving waarin leerlingen en personeel zich veilig en geaccepteerd weten, ongeacht de in artikel 2.2, eerste lid, onder c, WVO 2020 genoemde verschillen.

Bevindingen

De school draagt zorg voor een schoolklimaat dat in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat en bijdraagt aan de bevordering daarvan.

Vanuit de visie van Aventurijn VO is de voorbereiding op de maatschappij als mens en als burger ingebakken in het onderwijs. Leraren stralen in doen en laten respect voor de basiswaarden uit richting leerlingen en ouders. We hebben voorbeelden gezien waarin leerlingen aangespoord worden om rekening te houden met elkaar en om elkaar zorgvuldig en respectvol te bejegenen.

Conclusie

Aventurijn VO bereidt de leerlingen voor op een leven in de maatschappij en creëert hiervoor een oefenplaats die de leerlingen ondersteunt bij het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties (artikel 2.2, eerste lid, onder c, WVO 2020).

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 4 - Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen.

De beoordeling van dit onderzoekscriterium vindt plaats aan de hand van twee subcriteria:

4.1 De inrichting van het onderwijs maakt een ononderbroken ontwikkelproces mogelijk*;

4.2 De leraren stemmen het pedagogisch-didactisch handelen af op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen*.

Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.

Toelichting

Volgens de WVO dient het onderwijs zo te zijn ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelproces kunnen doorlopen. Het pedagogisch-didactisch handelen moet dus passen bij het ontwikkelniveau van de leerlingen en met hun meegroeien. De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het pedagogisch-didactisch handelen op een wijze die past bij de eigen opvattingen van het bevoegd gezag over 'onderwijzen en leren'.

De twee subcriteria zijn positief beoordeeld.

Subcriterium 4.1 en 4.2 - De inrichting van het onderwijs maakt een ononderbroken ontwikkelproces mogelijk (4.1)* en de leraren stemmen het pedagogisch-didactisch handelen af op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen (4.2)*

Bevindingen

De school kiest vanuit haar visie voor een combinatie van vraag- en aanbodgestuurd onderwijs. Door het bieden van een rijke en voorbereide leeromgeving lokt Aventurijn VO leervragen bij leerlingen uit. In halfjaarlijkse wensgesprekken geven leerlingen hun leerwensen voor de komende periode aan. Dit is niet vrijblijvend. Leerlingen committeren zich hieraan en leraren houden hen eraan. Daarnaast is er een gericht aanbod in bijvoorbeeld de wereldoriënterende vakken en basisvaardigheden taal en rekenen, hetgeen het leren van leerlingen ondersteunt. Tijdens het schoolbezoek hebben wij geconstateerd dat er sprake was van een leerklimaat waarin de leraren gericht aandacht besteden aan de ontwikkeling van de leerlingen en waarin de leerlingen tot leren komen.

Conclusie

Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen. Daarmee is voldaan aan artikel 1a1, lid 1 onder b van de Leerplichtwet 1969 in samenhang met artikel 1.4 van de WVO 2020.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 5 – De school volgt de ontwikkeling van leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.

Toelichting

De Wet op het voortgezet onderwijs schrijft voor dat scholen de voortgang van leerlingen bij de ontwikkeling op het terrein van de Nederlandse taal en rekenen en wiskunde volgen. Daarnaast dienen scholen de resultaten van het onderwijsleerproces inzichtelijk te maken en vast te leggen. Scholen volgen de voortgang aan de hand van instrumenten en/of met behulp van werkwijzen die passen bij hun visie op 'onderwijzen en leren'. De inspectie sluit aan bij de opvattingen van het bevoegd gezag op dit punt.

Het oordeel op dit kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium is positief.

Bevindingen

Aventurijn VO volgt de leerlingen op het gebied van Nederlandse taal en rekenen-wiskunde sinds het voorjaar van 2022 door middel van een digitaal leerlingvolgsysteem, dat het eigen digitale leerlingvolgsysteem van de school vervangt. In het eigen volgsysteem waren leerlijnen en vorderingen van leerlingen op deze leerlijnen aangegeven en kon jaarlijks een uitdraai worden gemaakt van de vorderingen per leerling.

In het nieuwe leerlingvolgsysteem is Aventurijn op dit punt nog zoekende, en bestaat de neiging vooral procesinformatie vast te leggen, en wat minder de focus op het bereikte niveau te leggen.

Resultaten van gemaakt werk worden behalve in het leerlingvolgsysteem ook bewaard in een eigen map van de leerling. Ook de verslagen van wensgesprekken, gesprekken met ouders en leerlingenbesprekingen legt Aventurijn VO vast. Uit de gevoerde gesprekken blijkt dat de school goed zicht heeft op de vorderingen en het niveau van hun leerlingen, niet alleen voor rekenen en taal, maar ook voor de andere vak- en vormingsgebieden en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Dit stelt

leraren in staat onderwijs aan te bieden waarmee leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.

Conclusie

Aventurijn VO voldoet aan het vereiste op grond van de WVO dat de school de ontwikkeling van haar leerlingen zodanig volgt dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. Daarmee is voldaan aan artikel 1a1 lid 1 onder b van de Leerplichtwet 1969 in samenhang met artikel 1.4 van de WVO 2020.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 6 – Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen passende extra ondersteuning en begeleiding.

De vaststelling of leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften passende zorg en begeleiding krijgen, vindt plaats met behulp van drie subcriteria:

- 6.1 De school signaleert welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben*;
- 6.2 De school bepaalt de aard van de extra ondersteuning die gesignaleerde leerlingen nodig hebben;
- 6.3 De school voert de extra ondersteuning daadwerkelijk uit.

Toelichting

De school zorgt voor een toereikende organisatie en deskundige ondersteuning voor leerlingen die dit nodig hebben. We bedoelen hiermee in ieder geval de leerlingen die een orthopedagogische en/of orthodidactische begeleiding nodig hebben. Tot deze categorie rekenen we ook de leerlingen die bovengemiddeld kunnen leren. In de wet is opgenomen (artikel 1.4, lid 2, WVO 2020) dat het onderwijs gericht moet zijn op individuele begeleiding afgestemd op de behoeften van de leerling.

Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beantwoord.

De drie subcriteria zijn positief beoordeeld.

Subcriterium 6.1, 6.2 en 6.3

De school signaleert welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben (6.1)*, bepaalt de aard van de ondersteuning (6.2) en voert deze ook daadwerkelijk uit (6.3).

Bevindingen

De school heeft een systeem van signalering. De leraren bespreken regelmatig wat hen opvalt in de ontwikkeling van leerlingen en of vervolgactie gewenst is. De leraren bespreken op deze wijze van alle leerlingen de voortgang. Indien een leerling extra ondersteuning nodig heeft, dan zoeken de leraren, in overleg met de ouders, naar passende oplossingen en bieden deze ondersteuning ook aan. De voortgang van deze ondersteuning is vastgelegd in het leerlingvolgsysteem of de map van de leerling. Voor situaties waarin externe expertise nodig is, beschikt de school over een expertnetwerk.

Conclusie

Op Aventurijn VO krijgen leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften extra ondersteuning en begeleiding. Aventurijn VO signaleert of leerlingen extra ondersteuning nodig hebben. Op basis van deze signalering bepaalt de school de aard van deze ondersteuning en voert dit ook daadwerkelijk uit. Daarmee is voldaan aan het gestelde in artikel 1a1 lid 1 onder b van de Leerplichtwet 1969 in samenhang met artikel 1.4, lid 2 van de WVO 2020.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 7 – Ontwikkelresultaten
De ontwikkelresultaten van de leerlingen liggen tenminste op het niveau dat mag worden verwacht.

Toelichting

Het niet bekostigd voortgezet onderwijs heeft de opdracht de leerling aantoonbaar in staat te stellen tot het volgen van een vervolgopleiding op het niveau van de leerling (mbo, hbo of wo, artikel 1a1, eerste lid onder b, Leerplichtwet 1969).

Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief gewaardeerd.

Een negatief resultaat op dit kwaliteitsaspect/criterium leidt tot het oordeel 'kan beter'. Dit heeft geen gevolgen voor de vraag of de leerlingen hun leerplicht kunnen vervullen op Aventurijn VO.

Bevindingen

De school kan aantonen dat de resultaten van de leerlingen bij de verschillende vakken op tussentijdse momenten 'aan de maat' zijn.

Conclusie

De ontwikkelresultaten van de leerlingen liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht. De school voldoet hierdoor aan onderzoekscriterium 7. Op basis van de bevindingen stellen we vast dat de waardering positief van toepassing is op onderzoekscriterium 7.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 8 – Kwaliteitszorg
De school zorgt voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.

De vaststelling of de school zorgt voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs, beoordelen we aan de hand van twee subcriteria:

- 8.1 De school draagt zorg voor continuïteit van het onderwijs;
- 8.2 De school laat zien dat zij werkt aan de verbetering van de onderwijskwaliteit.

Toelichting:

Voor de schoolloopbaan van leerlingen is het belangrijk dat er continuïteit in het onderwijs is. Om deze reden onderzoekt de inspectie of er sprake is van voldoende bestendigheid van de instelling om te waarborgen dat het onderwijs kan doorgaan bij onvoorziene omstandigheden.

In ons kwaliteitsonderzoek nemen we het eigen beleid van de school als uitgangspunt. De school krijgt de ruimte om de eigen doelen en ambities te presenteren. De school geeft aan 'wat zij verstaat onder goed onderwijs', hoe ze daar vorm en inhoud aangeven en hoe ze de kwaliteit ervan borgen.

Hiertoe vinden we het belangrijk dat de school zowel de eigen Ausgangssituation kent als regelmatig de effecten van het onderwijs met de direct betrokkenen evalueert.

Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief gewaardeerd.

Een negatief resultaat op dit kwaliteitsaspect/criterium leidt tot het oordeel 'kan beter'. Dit heeft geen gevolgen voor de vraag of de leerlingen hun leerplicht kunnen vervullen op Aventurijn VO.

De twee subcriteria worden in samenhang met elkaar beschreven.

Subcriterium 8.1 en 8.2

De school draagt zorg voor de continuïteit van het onderwijs. De school laat zien dat zij werkt aan de verbetering van de onderwijskwaliteit.

Bevindingen

Uit het gesprek met de oprichters van de school wordt duidelijk dat er zorg wordt gedragen voor de continuïteit van de school.

De huisvesting van de school is voor langere tijd geregeld. De bedrijfsvoering van de school is zodanig, dat er een buffer is bij onvoorziene tegenvallers.

De school heeft vervangende leraren beschikbaar in het geval van ziekte. Leraren werken aan de hand van een planning, die in geval van ziekte makkelijk overdraagbaar is.

Daarnaast heeft de school laten zien dat ze gericht werkt aan de verbetering van de onderwijskwaliteit.

Het leraren- en begeleiderteam heeft wekelijks overleg en een aantal malen per jaar is er een overleg met een inhoudelijk onderwerp. Aventurijn VO maakt deel uit van het netwerk van democratische scholen. Ook met andere niet-bekostigde scholen is er frequent contact over onderwijskundige en toezichtsonderwerpen.

Conclusie

De school laat zien dat zij zorg draagt voor de continuïteit van het onderwijs en werkt aan de verbetering van haar onderwijskwaliteit. Daarmee waardeert de inspectie dit kwaliteitsaspect als positief.

Overige aspecten van naleving

Toelichting

Aanvullend op bovenstaande onderzoekscriteria zijn een aantal aspecten van naleving ook van toepassing op de B3-scholen. Hieronder worden deze aspecten afzonderlijk toegelicht en beoordeeld.

Samenvattend oordeel:

De school voldoet aan alle overige aspecten van naleving.

9.1⁽¹⁾ De school zorgt voor bevoegde leraren die in het bezit zijn van een Verklaring omtrent het gedrag (VOG)

Toelichting

Het onderwijs moet worden gegeven door bevoegde leraren (artikel 7.9, lid 1 van de WVO 2020 in samenhang met artikel 7.44 van de WVO 2020).

Dat betekent dat zij een lesbevoegdheid voor het voortgezet onderwijs moeten hebben voor het vak waarin zij lesgeven en een Verklaring omtrent het gedrag (VOG). Ook mogen zij niet door de rechter van het geven van onderwijs zijn uitgesloten.

1 De nummering van het Onderzoekskader NBO VO 2022 wordt hierbij gevolgd.

Bevindingen

Ten behoeve van het verzorgen van voortgezet onderwijs op Aventurijn VO zijn leraren verbonden, waarbij voor iedereen duidelijk is dat ze in het bezit zijn van een bevoegdheid voor het vak waarin zij lesgeven.

Voor betrokken leraren geldt tevens dat zij allemaal in het bezit zijn van een VOG. Dit geldt eveneens voor begeleiders, vrijwilligers en andere betrokkenen die met leerlingen werken.

Daarbij kan Aventurijn VO aantonen dat er altijd tenminste één bevoegde leraar aanwezig is op momenten dat de school onderwijs verzorgt.

Conclusie

De bevoegdheden der leraren komen overeen met die van leraren aan een of meer van de scholen genoemd in artikel 1, onder b 1°, van de Leerplichtwet 1969. Daarmee voldoet de school aan artikel 7.9, lid 1 van de WVO 2020 in samenhang met artikel 7.44 van de WVO 2020.

9.2 De school is een dagschool

Toelichting

Een dagschool is een school waar onderwijs overdag plaatsvindt.

Bevindingen

Uit het huishoudelijk reglement van Aventurijn VO blijkt dat de onderwijsactiviteiten overdag en van maandag tot en met vrijdag plaatsvinden.

Conclusie

Aventurijn VO is een dagschool. De school voldoet daarmee aan artikel 1, onder b, 3° Leerplichtwet 1969.

9.3 Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven

Toelichting

Het onderwijs dient in de Nederlandse taal te worden gegeven.

Bevindingen

Uit observaties is gebleken dat het onderwijs in het Nederlands wordt gegeven.

Conclusie

Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven. Daarmee is voldaan aan het wettelijke voorschrift op grond van artikel 1a1, lid 1, onder b van de Leerplichtwet 1969 in samenhang met artikel 2.11 van de WVO 2020.

9.4 De school heeft een schoolplan waarin het beleid ten aanzien van burgerschapsonderwijs is opgenomen

Toelichting

Het schoolplan van een niet-bekostigde school moet ten minste een beschrijving bevatten van het beleid, als bedoeld in artikel 2.2 van de WVO 2020, dat stelt dat het onderwijs:

- a. er mede vanuit gaat dat leerlingen opgroeien in een pluriforme samenleving;
- b. mede gericht is op het bevorderen van actief burgerschap en sociale cohesie, en;

- c. de school een oefenplaats is waarin leerlingen gestimuleerd worden om actief te oefenen met de omgang met en het handelen naar de basiswaarden; (artikel 1a1, eerste lid, onder b, Leerplichtwet 1969).

Bevindingen

Aventurijn VO beschikt over een schoolplan waarin een hoofdstuk is opgenomen waarin is aangegeven hoe zij vormgeeft aan actief burgerschap en sociale cohesie.

Conclusie

Het schoolplan heeft een passage waarin is aangegeven hoe de school vormgeeft aan burgerschap en sociale cohesie. Daarmee is voldaan aan artikel 2.2 van de WVO 2020.

9.5 De school heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die aan de eisen voldoet

Toelichting

In artikel 3.41 van de WVO 2020 is bepaald dat een school een meldcode moet hebben waarin stapsgewijs wordt aangegeven hoe met signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt omgegaan en die er redelijkerwijs aan bijdraagt dat zo snel en adequaat mogelijk hulp kan worden aangeboden.

Bevindingen

We hebben geconstateerd dat de school een meldcode huiselijk geweld hanteert.

Conclusie

De school heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die aan de eisen voldoet. Daarmee is voldaan aan artikel 3.41 van de WVO 2020.

9.6 De school meldt de in- en uitschrijving van leerlingen en de verwijdering van leerlingen en ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per vier weken aan de gemeente

Toelichting

Op grond van artikel 18 van de Leerplichtwet 1969 moet het schoolhoofd ⁽²⁾ de gemeente binnen zeven dagen op de hoogte stellen van de in- en uitschrijving van leerlingen. Een besluit tot verwijdering moet terstond worden gemeld. Daarnaast moet het schoolhoofd een ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur gedurende een periode van vier opeenvolgende lesweken onverwijld aan de gemeente melden.

Bevindingen

De school houdt een aan- en afwezigheidsregistratie bij en vermeldt bij afwezigheid de reden van verzuim. Indien dit wettelijk gezien nodig is, dan heeft de school contact met de leerplichtambtenaar.

Conclusie

De school meldt de in- en uitschrijving, verwijdering van leerlingen en ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per vier weken aan de gemeente. De school voldoet daarmee aan artikelen 18 en 21 van de Leerplichtwet 1969.

2 Voor een B3-school rust deze verplichting op degene die de school in stand houdt.

Bijlage 1: Overzicht resultaten kwaliteitsonderzoek Aventurijn VO te Loenen, gemeente Apeldoorn

Voor de kolommen met als opschrift 'ja' geldt tevens 'voldoende of in voldoende mate'; voor de kolommen met als opschrift 'nee' geldt tevens 'niet voldoende of niet in voldoende mate'.

Onderzoekscriterium 1: Aanbod		ja	nee ⁽³⁾
Het aanbod bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving.* ⁽⁴⁾		●	
Subcriteria:			
1.1	Het aanbod in de eerste twee leerjaren is dekkend voor de kerndoelen van de onderbouw.*	●	
1.2	Het aanbod in de eerste twee leerjaren is eveneens gericht op het verwerven van kennis, inzicht en vaardigheden van één of meer vreemde talen dan de Engelse taal, en de keuze van die talen is afgestemd op het niveau van het vervolgonderwijs aansluitend aan de kerndoelen dat van de leerling mag worden verwacht.*	●	
1.3	Het aanbod na de kerndoelen stelt leerlingen in staat hun onderwijsloopbaan te vervolgen op een niveau dat van de leerling verwacht mag worden.*	●	
1.4	De school neemt de referentieniveaus voor Nederlandse taal en rekenen als uitgangspunt.	●	
1.5	Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte, samenhangende en herkenbare wijze, richt zich onder andere op het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden en het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties en het bijbrengen van kennis over en respect voor verschillen in godsdienst, levensovertuiging, politiek gezindheid, afkomst, geslacht, handicap, of seksuele gerichtheid alsmede de waarde dat gelijke gevallen gelijk behandeld worden.*	●	

Onderzoekscriterium 2: Leertijd		ja	nee
De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich voor te bereiden op passend vervolgonderwijs.*		●	

Onderzoekscriterium 3: Schoolklimaat		ja	nee
Het schoolklimaat leidt tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig* en motiverend is.		●	
Subcriteria:			
3.1	De school draagt zorg voor de fysieke, psychische en sociale veiligheid van leerlingen.*	●	
3.2	De leraren bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen.	●	

³ Voor de kwaliteitsaspecten/onderzoekscriteria en subcriteria die niet tot de norm behoren, dient dit gelezen te worden als 'kan beter'

⁴ De (sub)criteria aangeduid met een asterix geven aan dat het hier om een wettelijke eis gaat. Deze zijn op grond van artikel 1a1, lid 1, onder b, van de Leerplichtwet 1969 in samenhang met artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3 van de Leerplichtwet 1969

3.3	De leraren zorgen ervoor dat leerlingen op een respectvolle manier met elkaar omgaan.	●	
3.4	De leraren/de leerlingen handhaven de afgesproken gedragsregels.	●	
3.5	De school draagt zorg voor een schoolcultuur die in overeenstemming is met de basiswaarden van de democratische rechtstaat, en creëert daarmee een omgeving waarin leerlingen worden gestimuleerd actief te oefenen met de omgang met deze waarden en draagt voorts zorg voor een omgeving waarin leerlingen en personeel zich veilig en geaccepteerd weten, ongeacht de in artikel 2.2, eerste lid, onder c, WVO genoemde verschillen.*	●	

Onderzoekscriterium 4: Pedagogisch-didactisch handelen		ja	nee
Het pedagogisch didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen.*		●	
Subcriteria:			
4.1	De inrichting van het onderwijs maakt een ononderbroken ontwikkelproces mogelijk.*	●	
4.2	De leraren stemmen het pedagogisch-didactisch handelen af op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen. *	●	

Onderzoekscriterium 5: Zicht op ontwikkeling		ja	nee
De school volgt de ontwikkeling van haar leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.*		●	

Onderzoekscriterium 6: Extra ondersteuning		ja	nee
Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen passende extra ondersteuning en begeleiding.*		●	
Subcriteria:			
6.1	De school signaleert welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben.*	●	
6.2	De school bepaalt de aard van de extra ondersteuning die de gesignaleerde leerlingen nodig hebben.	●	
6.3	De school voert de extra ondersteuning daadwerkelijk uit.	●	

Onderzoekscriterium 7: Ontwikkelresultaten		ja	nee
De ontwikkelresultaten van leerlingen liggen ten minste op het niveau dat mag worden verwacht.		●	

Onderzoekscriterium 8: Kwaliteitszorg		ja	nee
De school zorgt voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.		●	
Subcriteria:			
8.1	De school draagt zorg voor continuïteit van het onderwijs.	●	
8.2	De school laat zien dat zij werkt aan de verbetering van de onderwijskwaliteit.	●	

Onderzoekscriterium 9: Overige aspecten van naleving		ja	nee
9.1	De school zorgt voor bevoegde leraren die in het bezit zijn van een VOG.*	●	
9.2	De school is een dagschool.*	●	
9.3	Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven.*	●	
9.4	De school heeft een schoolplan waarin het beleid ten aanzien van burgerschapsonderwijs is opgenomen.*	●	
9.5	De school heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die aan de eisen voldoet.*	●	

9.6	De school meldt de in- en uitschrijving en verwijdering van leerlingen en ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per vier weken aan de gemeente.*	•	
-----	---	---	--

4 Zienswijze

Loenen, 2 oktober 2023

Geachte inspectie,

Onderstaand vindt u onze zienswijze op het onderdeel burgerschap.

Juist waar vooraf gegeven is dat het burgerschap de waarden van de universele (verklaring van de) rechten van de mens bijgebracht moeten worden, wijs ik op artikelen 29 en 30 daarvan. (zie bijlage) Deze verklaring is door de verdragsluitende landen in 1948 getekend en dwingt sindsdien de landen op grond van dat artikel nooit meer een wet te maken die de artikelen van deze Universele verklaring vernietigt. De steeds verdergaande inhoudsbepaling van het onderwijs voor de overheid, en zeker: niet door de wetgever maar door een toezichthouder, is in strijd met de UVRM en met andere rechtsfundamenten.

Burgerschap blijkt naar aanleiding van recente jurisprudentie in strijd met de vrijheid van godsdienst en levensbeschouwing. Waar burgerschap vereist dat leerlingen andere levensbeschouwingen dan de hunne en die van de ouders niet mogen afwijzen, zien wij daarentegen rechters juist goedkeuren dat mensen met b.v. een traditionalistisch Rooms-Katholieke levenshouding de modernere uitleg strikt mogen afwijzen en zelfs een uitzondering op artikel 8 Lpw kregen: vrijstelling ná inschrijving, omdat de school haar statuten wijzigde. Iets dergelijks gold voor een uitspraak over quietistisch Salafisme. Deze stroming uit de Islam wijst het Soennitische strikt af. En zo mocht ook een aanhanger van het Objectivisme "eerlijk delen is samen spelen" afwijzen en zijn kind thuisonderwijs bieden. (Allen dus in strijd met artikel 8 lid c Wpo)

Wij zijn zoals u weet verre van onverdraagzaam, maar er zijn beslist maatschappelijke ontwikkelingen die wij niet willen volgen. Mannelijke drag-queens sexy uitgedost aan kleine kinderen laten voorlezen of aan andere (in onze ogen) seksuele aberraties blootstellen, zal nimmer onze goedkeuring hebben. (eveneens in strijd met artikel 8 lid c Wpo, maar geheel in overeenstemming met Grondwet artikel 23 lid 6)

Het is een oud rechtsprincipe dat "lex specialis derogat lex generalis": Een gespecialiseerde wet, gaat voor een algemene wet. Iemand die vuurwapengevaarlijk is en dreigt, mag met proportioneel geweld gearresteerd worden. De onaantastbaarheid van het lichaam uit de UVRM wordt opzij gezet en het Wetboek van strafrecht, het Wetboek van strafvordering ende Politiewet gaan vóór op de Grondwet (waar overigens dat voorbehoud ook is gemaakt) en het UVRM (waar dat voorbehoud óók is, namelijk de tweede alinea van artikel 29). Zeker sinds na 1983 in Nederland artikel 120 van de Grondwet geldt en lagere wetten niet meer aan de Grondwet getoetst mag worden, zijn artikelen 29 en 30 van de UVRM van des te groter belang. Artikel 29 UVRM haalt een streep door het kunnen maken van nationale wetten die in strijd zijn met de internationale grondrechten. De nieuwe artikelen 8 WPO en 2.2 Wvo, zijn in strijd met de UVRM als wetten opgemaakt. We kunnen denk ik met gemak op voorhand onderdelen van de burgerschapsopdracht als nietig zien, of minstens als voor de rechter vernietigbaar.

Wij zijn kritisch op de formulering van artikel 2.2 WVO en artikel 8 lid 3 a WPO:

"Het onderwijs bevordert actief burgerschap en sociale cohesie op doelgerichte en samenhangende wijze, waarbij het onderwijs zich in ieder geval herkenbaar richt op:"

1. "Het onderwijs" (als in: de lessen) zou moeten zijn "de school" (alles en iedereen) want iets uitleggen zonder het daadwerkelijk voor te leven is "leeg". Het komt maar uiterst matig over. Leerkrachten zijn niet alleen voorbeeld tijdens het uitspreken van lessen, maar zijn dat in alles wat ze doen. Als burgerschap iets wil betekenen moet het dus de hele school tekenen. Maar vandaar dat wij vooral naar de totale mens kijken en veel minder naar "de burger"
2. De formulering "herkenbaar richt op" is zwak. Elk mens heeft zijn eigen projecties op de werkelijkheid. Wat voor de één vanzelfsprekend is, herkent de ander soms niet en soms zelfs totaal niet. Het eerste leek een duidelijk gevaar bij de totstandkoming van het inspectierapport.

"Het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat, zoals verankerd in de Grondwet, en de universeel geldende fundamentele rechten en vrijheden van de mens, en het handelen naar deze basiswaarden op school"

3. De laatste woorden "handelen naar deze basiswaarden op school" geven een beperking weer waar wij niet over zouden peinzen: Wat je leert hanteer je niet alleen maar op school, maar in het hele leven. U zult niets tegen ons bezwaar hebben, maar in onze ogen tekent het de gemakzucht en de haast waarmee "de burgerschapsopdracht" tot stand is gekomen.
4. De Grondwet is steeds meer een lege huls. Sinds 1983 mag lagere wetgeving niet aan de Grondwet getoetst worden. Ten opzichte van bevindingen van het Europese Hof voor de mensenrechten en het Europese hof van justitie treedt Nederland een aantal grondrechten met voeten. Wij zullen burgerschap nooit in die zin laten prevaleren dat mensenrechten door lagere wetgeving mogen worden aangetast en zulle scherp vasthouden aan artikelen 29 en 30 van het UVRM.
5. Het wordt steeds meer mensen duidelijk dat een democratische rechtsstaat niet per se een alleenzaligmakende vorm is. Een rechtsstaat is zeer zeker vereist. Maar democratie? Waar de demos, het volk, het niet echt meer voor het zeggen heeft? En waar "volksvertegenwoordigers" eerder voorposten van lobbyisten zijn geworden dan echte volksvertegenwoordigers? "De burger" is beslist gerechtigd een vraagteken te plaatsen bij de waarde van hetgeen nog voor democratisch doorgaat.

"het ontwikkelen van de sociale en maatschappelijke competenties die de leerling in staat stellen deel uit te maken van en bij te dragen aan de pluriforme, democratische Nederlandse samenleving; en"

6. Het is hoog tijd dat de wetgever zich gaat buigen over concrete kerndoelen, want wat sociale en maatschappelijke competenties zijn is vaag. De woorden zijn familiegelijkenissen. De wetgever zal òf helder moeten zijn òf de ruimte moeten laten voor een zeer eigenzinnige invulling door de scholen. Daar lijkt het vandaag nog niet op.

"het bijbrengen van kennis over en respect voor verschillen in godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, afkomst, geslacht, handicap of seksuele gerichtheid alsmede de waarde dat gelijke gevallen gelijk behandeld worden."

7. Ook dit onderdeel droeg het gevaar in zich dat de inspectie niet zag of kon zien – of minstens niet wilde waarderen – dat wat Aventurijn doet tot in elk aspect van

het leven is doortrokken van bewustzijn op deze aspecten. Wij leren kinderen al in de kleuterklas bewust omgaan met geschillen die uit hun verschillen met de ander naar voren komen. De overtuiging van de ander "afwijzen" mag, mits dat voortkomt uit begrip van de ander zijn positie en stimuleert tot kritische beschouwen van de eigen positie en menselijk respect.

Verder herinner ik nog eens aan de uitspraak van de rechter in de zaak As Siddieq / OCW

"Uit de totstandkomingsgeschiedenis leidt de Afdeling dan ook af, dat artikel 8, derde lid, aanhef en onder b, aan scholen een grote vrijheid laat bij het vormgeven aan de doelstellingen van burgerschapsvorming en integratie, en het bevoegd gezag daarmee alleen in strijd handelt indien het op geen enkele wijze gestalte heeft gegeven aan onderwijs dat mede is gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie."

Waakt u ervoor dat het toezichtkader niet in strijd is of komt met een van de onomstreden basiswaarden van de democratische rechtstaat: de legaliteitseis.

Met vriendelijke groet,
Ir.A.Michaël de Vos. Voorzitter.